

Kön och paritet samt födelsevikt och födelselängd

Av doktor J. A. Abolins, Stockholm

Kön

Thomson (1951) skriver: "Sex is the only inherited factor about which we know much." Enligt hans material är vikten för gossar $3,35 \text{ kg} \pm 0,400$ och för flickor $3,21 \text{ kg} \pm 0,370$. De flesta som gjort liknande undersökningar ha samma uppfattning, med undantag av Oberläuter (1931) och Tampan & Sunderum (1956), vilka anse, att det i fråga om födelsevikt och -längd inte föreligger någon betydande differens mellan könen.

Här följa några uppgifter betr. svenska förhållanden:

TABELL 1.

Autor	Gossar	Flickor	Diff.
Pettersson (1882)	3.595 g	3.455 g	140 g
Linders (1930)	3.480 g	3.350 g	130 g
	50,9 cm	50,2 cm	0,7 cm
Lennér (1943)	3.446 g	3.403 g	43 g
	50,83 cm	50,21 cm	0,62 cm
Lüüs (1947)	3.590 g	3.483 g	107 g
	51,0 cm	50,3 cm	0,7 cm
Fanconi & Wallgren (1958)	3.595 g	3.455 g	140 g
	51,5 cm	50,4 cm	1,1 cm

Min undersökning, omfattande 13.697 ny-födda, gav följande resultat:

TABELL 2.

Kön	Vikt (g)	Längd (cm)
Gossar	$3.586 \pm 6,7$	$52,8 \pm 0,03$
Flickor	$3.467 \pm 6,7$	$52,0 \pm 0,03$
Diff.	119	0,8

Ovanstående tabeller visa, att en statistiskt säkerställd differens mellan könen föreligger. Gossarnas födelsevikt resp. -längd överstiger flickornas med 107—140 g resp. 0,62—1,1 cm.

Paritet

Före Frankenhäusers arbete (1895) hade man den uppfattningen att det förstfödda barnet var störst, men efter år 1895 framgår av nästan alla arbeten om födelsevikt och -längd att första barnet är minst. Vissa meningsskiljaktigheter råda dock. Millis & Seng (1954) och De La Fuente & Gracian (1956) ha ej funnit någon nämnvärd skillnad.

Här följa några uppgifter ur litteraturen:

TABELL 3 (enl. Faye & Vogt, 1866)

Paritet	Födelsevikt		Födelselängd
1-parae	6 skålpund	17 lod	20,23 tum
2- "	6 "	23 "	20,20 "
3- "	6 "	26 "	20,18 "
4- "	6 "	22 "	20,31 "
5- "	7 "	6 "	20,21 "
6- "	6 "	30 "	20,07 "
7- "	7 "	0 "	19,96 "
8- "	6 "	18 "	19,85 "
9- "	6 "	28 "	20,94 "
10- "	6 "	22 "	20,83 "
11- "	7 "	15 "	20,59 "

TABELL 4 (enl. Lüüs, 1956)

Paritet	Födelsevikt (g)		
	Gossar	Flickor	Bådadara
1-parae	3.482	3.363	3.429
2- "	3.627	3.548	3.589
3- "	3.714	3.607	3.663
4- "	3.843	3.521	3.686
5- "	3.751	3.741	3.747
6- "	3.734	3.537	3.659
7- "	3.650	3.537	3.659
8- "	3.876	} 3.763	} 3.746
9- "	3.720		
10- "	3.180		
11- "	—		
12- "	4.155		
13- "	4.140		

Dessa och flera andra arbeten (Ahlfeld 1872, Adersen 1899, Eikens 1938, Donald 1939, Kontsek 1940, Cullumbine 1950, Karn-Penrose 1951, Millis 1953, Fujieda & Nagashima 1955, Fraccaro 1956, m. fl.) visa, att en omföderska

föder större barn än en förstföderska. Några anse, att denna ökning fortsätter med varje graviditet; La Torretta (1955) t. ex. har funnit en ökning av 30,529 g bland gossar och 18,289 g bland flickor. Andra ha den uppfattningen att ökningen upphör efter ett visst antal graviditeter, bl. a. Issmer (1887) som anser, att ökningen fortgår t. o. m. nionde barnet, Ahlfeld (1872), Perlstein & Lewinson (1937) och Greenhill (1954) t. o. m. sjunde, Berger & Linder (1957) t. o. m. sjätte, Millis & Seng (1954) och Oberläuter (1934) t. o. m. fjärde samt Khalap (1956) och Donald (1939) t. o. m. tredje barnet.

Goldfeld (1912) har redovisat, att ökningen delvis är beroende av barnets kön: Om t. ex. första barnet är en gosse och det andra en flicka förekommer ingen ökning (-25 g), men om det första är en flicka och det andra en gosse blir ökningen stor ($+159$ g) etc.

Mc Keown & Gibson (1951) ha, för enhetlighetens skull, samlat ett material bestående av mödrar i samma ålder och ha därvid funnit, att födelsevikten bland I-parae var 7.17 lb, bland II-parae 7.46 lb, III-parae 7.65 lb och bland IV-

parae 7.65 lb. Deras slutsats var, att bland dessa mödrar ökade födelsevikten med pariteten.

Lotz (1942) har gjort undersökningar bland syskon och fått följande resultat:

TABELL 5.

Paritet	Vikt (g)	Längd (cm)	Differens	
			Vikt (g)	Längd (cm)
1	3.325	51,9	176	0,8
2	3.501	52,7		
2	3.455	52,0	97	0,9
3	3.552	52,9		
3	3.476	52,3	151	1,3
4	3.627	53,6		

Korckman (1947) och Venge (1948) ha gjort undersökningar på djur (grisar resp. kor) varvid enl. Korckman framkommit att ökningen fortgått upp till tredje griskullen för att därefter gradvis avtaga. Enl. Venge förekom en ökning intill fjärde kalvningen, varefter ingen förändring kunde iakttagas.

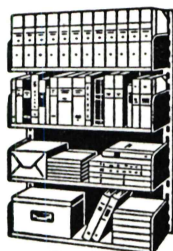
Vid en undersökning omfattande 13.697 ny-födda fick jag följande resultat:

TABELL 6.

Paritet	Gossar		Flickor	
I-parae	3.487 $\pm$ 10,3 g	52,6 $\pm$ 0,05 cm	3.390 $\pm$ 10,2 g	51,9 $\pm$ 0,05 cm
II-parae	3.659 10,1	52,9 0,05	3.526 10,1	52,2 0,05
Multiparae	3.696 13,2	53,3 0,08	3.577 13,8	52,3 0,06

HYLLOR

praktiska
konstruktioner
för kontor
arkiv
bibliotek
butiker
laboratorier
privatinredn.

Sparrings

Stockholm Ö.
Försälj.-avd.: Karlavägen 89
Tel. 67 36 50 — 67 76 75

Även dessa siffror visa, att barnets födelsevikt och -längd är mindre bland förstföderskor än bland omföderskor.

Vid en undersökning på 200 mödrar vilka fått sina tre första barn på samma klinik fick jag följande resultat:

TABELL 7.

Paritet	Födelsevikt (g)	Födelselängd (cm)
I-parae	3.447 $\pm$ 30,5	50,1 $\pm$ 0,11
II- „	3.560 31,2	51,0 0,15
III- „	3.580 30,1	51,0 0,14

Av alla dessa undersökningar framgår, att första barnet är minst, att en ökning föreligger med pariteten samt att denna ökning fortgår under ett visst antal graviditeter.